

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.: 17/2934
Vår ref.: 17/14923-6
Saksbehandler: Arild Johan Myrberg
Dato: 20.09.2017

Høring om forslag om å innføre forbud mot bruk av plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i barnehager og utdanningsinstitusjoner

Vi viser til høringsbrev datert 7. juni 2017.

Helsedirektoratet deler Kunnskapsdepartementets syn på at plagg som helt eller delvis dekker ansiktet i flere situasjoner kan hemme god og nødvendig kommunikasjon, trivsel og læring. Det gjelder særlig i tilfeller som involverer barn i barnehage eller skole, noe som også går fram i høringsnotatets kunnskapsgrunnlag. Vi støtter med andre ord departementets intensjon om å tydeliggjøre at bruk av heldekkende ansiktsplagg i barnehager og skoler ikke er ønskelig.

Vi mener imidlertid at det mangler et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag om eventuelle konsekvenser ved å innføre et nasjonalt forbud mot bruk av slike plagg i barnehager og utdanningsinstitusjoner. Vi finner derfor ikke å kunne støtte departementets forslag om nasjonalt forbud før det foreligger mer kunnskap på området.

I høringsnotatet pekes det på at en rekke kommuner og utdanningsinstitusjoner i Norge allerede har innført regelverk for bruk av ansiktsplagg og at dagens ordning med lokale forbud synes å fungere godt. Vi deler departementets vurdering om at lokalt tilpassede forbud åpner for dialog med dem det gjelder i forkant av beslutningen om forbud, og er mer fleksible med hensyn til innretning og håndheving.

Når det gjelder studenter innenfor helsefag der klinisk praksis er en del av studiet, anses studentene ved gjennomføring av praksis som helsepersonell etter helsepersonelloven § 3 første ledd nr. 3. For disse gjelder kravet til forsvarlighet i § 4 ved vurderingen av hvorvidt det kan anvendes heldekkende ansiktsplagg. Det samme må vurderes av institusjonen etter § 16. Faglig forsvarlighet vil for disse gruppene kunne vurderes ut fra krav til sikkerhetsmessige, hygieniske eller kommunikasjonsmessige forhold.

Det framkommer i høringsnotatet at flere etater, kunnskapsmiljøer og interesseorganisasjoner har pekt på at et nasjonalt forbud vil kunne få som konsekvens økt polarisering i samfunnet, vanskeliggjort dialog og økt grad av frafall i opplæringen mv. Vi mener det vil være fornuftig å

Helsedirektoratet

Avdeling barne- og ungdomshelse

Arild Johan Myrberg, tlf.: +4790830064

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

følge med på utviklingen på dette området med tanke på potensielle helsemessige konsekvenser av økt diskriminering, isolasjon og trakassering.

Departementet har i kapittel 8 fremmet et alternativt forlag til nasjonalt forbud og ber spesielt om innspill på dette. Forslaget går ut på å beholde dagens regelverk som gir mulighet for lokale forbud, samt å innføre en plikt for skole/høgskole/universitet til enten å henvise til helsestasjons- og skolehelsetjenesten for samtale, eller plikt til at utdanningsinstitusjonen selv gjennomfører samtale med eleven/studenten som møter opp til undervisningen med ansiktsdekkende plagg.

Helsedirektoratet vil til dette presisere at dersom det innføres lokale regler om forbud mot ansiktsdekkende plagg i skolens ordensreglement, er det skolen som er ansvarlig for å følge opp elever som bryter reglene. Skolehelsetjenesten skal etter forskrift samarbeide med skolen for å fremme et godt psykososialt og fysisk lærings- og arbeidsmiljø, men dette medfører ikke at skolehelsetjenesten skal eller bør gjennomføre samtaler med elever som bruker ansiktsdekkende plagg.

Skolehelsetjenesten kan likevel samarbeide med skolen om å utarbeide rutiner knyttet til oppfølging av elever som bruker ansiktsdekkende plagg, og eventuelt bistå i enkeltsituasjoner, men det bør ikke være hovedregel at elevene har plikt til å stille hos skolehelsetjenesten som en sanksjonsmulighet for brudd på skolens regler.

Vennlig hilsen

Bjørn Guldvog e.f.
direktør

Linda Granlund
direktør

Dokumentet er godkjent elektronisk